

Tropēnelē vākams

MONČIENĒ Alduona Jedvīga

VĒNGALĒ Bonifaca portēgrapējēs

Mēslēs

Pu pasauli tik rēit, vēsē anuos bējē.
Jego artēi prirēities, sosargins ne vēina.
(*Ēnourak*)

Baltas kramelēs, žalēs jopēlelēs,
Pu pēivelē laksta, vies koskelēs draska.
(*Sēvlagtlab*)

Anuos prietelkas nu sena, pariedenēs ne vēinuodas.
Vēina aukštā kramē kel, kēta i koploma linkusi.
(*Sēšop, Ēlge*)

Kumet ons nuor, tumet atēt, kumet ons nuor, ēšēt.
Būn, ka švelnē pagluosta, būn, ka ēš klumpiu ēšvert.
(*Seiv*)

Do bruolē nu sena baguota seselē līd.
Sosētēktē anēi negal, nes sesē tuo neleid.
(*Sēpo ātnork*)

Nežēna ons nie sava omžiaus, ni kumet īr gēmēs.
Vuo patēk anou vēsē, ē tīlē paskou ēn.
(*Slek*)

Mūsa senelē Žemē vēsus mumis sauga ē glaud,
Saulē pagluosta, pašēlda, vuo lītos morzas noplauņ.
(*Silūk*)

Rauduona barzdelē, ragēnē nuoselē.
Pats be batu, vuo so karūna.
(*Sīdaig*)

Mēslēs imēnēms noruodīts skliaustūs. Skaitītē rēk ēš dešēnēs i kairē.

Garsū pamiegdiuojēms

1. Au–au–au, kaula didili gavau. Griaužiau anou au–au–au, mēuos tēp ē neradau.
2. Kar–kar–kar greitā kiauši diesio jau... Kut–kudākš, kur kudākš, kiauši jau padiejau aš.
3. Ga–ga–ga, ga–ga–ga par vēsa dēina, gir–gir–gir, gar–gar–gar prūdē ē kēimē.
4. Čik–či–rik, čik–či–rik, mona tropēnē nerīk! Pēkts aš vīrs, pēkts aš vīrs! Artēi pri monēs nelīsk!

Greitakalbē

– Pliūrēs, žiūrēs avēžēnēs, pēlns bliūdalis rūgštalēnēs.

Skaičioutēs

Mona ratā, rateliokā, sokas vēsē tekēnokā.
Nu kalnalē greitā rēit, ēš pakalnēs rēk partēmpētē.
Tēmpsiu aš, tēmpk ē to, ē važiousiau abodo.

Aš toriejau dveratoka, biedū daug mon atsētēka.
Zoikius kelis sogavau, pakol gerā važiavau.
Vēns ēr do, važiok to. Tau padietē jau galio.

Linksmē pasērokavēmā

PASĒVĀKŠČIUOJĒMS PARKĒ. Elita: Au-klietuojē, juk pas mumis nier bezdiuoniu? Arvīds: Kap nier? Juk torem Bezdiuoniu tēlta! Elita: Nier,

nier! Arvīds: Tā kam tas tēlts pastatīts? Elita: Tā negi negērdiejē, ka žmuonēs ēš bezdiuoniū kēlē, tad ēš tū čiesu tēlts ēr tebstuov.

PAIŠĪBAS OŽSĒJIEMĒMS. Vākams īr oždouta paišītē žovelēs. Auklietuojē: Paulieli, dēlkuo tava žovelēs ont žuolies? Paulios: Anuos jau sogautas. Auklietuojē: Vuo kas anas sogava? Paulios: Kas, kas? Diedē! Auklietuojē: Bet diedē če nenopaišīts! Paulios: Aiško, ka nenopaišīts, ons i žvejība ožmērša pasėjimtē viedrali, tad dabar ēšējē nomēi anuo pasėjimtē.

ŽEMĒS DREBIEJĒMS. Giedrē: Gērdiejau, ka bus žemēs drebiejēms. Virga: No ē kas, aš nebējau, aš tou muomēnto parbiegsio i truoba.

GAISROS. Auklietuojē: Saulēlē, dēlkuo tuoki graži nomieli, katrou nopaišē, jiemē ē sobraižē rauduonās, joudās driūžēs. Saulē: Nieka keista. Dabar tas noms deg, gaisros siautie...

Pranielis

Pranielis – plepos, linksma būda vāks. Vēsor anuo pēlna. Vėskas anam rūp. Ligo gīvāsis sėdabros! Vuo galvelie – vēsuokiausė ēšmėslā, bet ons šėrdelės geruos. Kartās ēškret vēina, kėta zbėtkā. Anam dėdėlė patink vasaruoms būtė kaimė. Vėskuo če pasėtaika, bet buočė sava anūkieli nuognė mīl, anuo zbėtkus sopront ē atleid.

Anou dėina baba klaus:

– Pranieli, a nematė, kas tou mona medo ēšlaižė?

– Ne, nematiau! Musiet, mosės ēšlaižė, štiš! Kuo lendat pri medaus?!

Tėp ē bėngies ruoda. Baba pakraipė galva ē noėjė i vėrtovė, vuo Pranielis nodūmė i meistarnė pri buočiaus. Apveiziedams buočiaus karalīstė klaus:

– Kou dėrbi?

– Ablioujo lėntalė. Ketėno dėrbintėis soulali.

Vuo Pranelė akelės tik lakiuo par sėinas, tik lakiuo, ožkliova belakiuodamas ož ēlguos lėntinas vėrš stalbinkė.

– Vuo kam če sokrautas vēsuokiausės diežalės, skrabėnelės? Kėik če vēskuo daug! – dīvuojės vāks.

– No, ka vēsuokiausiu nuočīnu rėk pri meistristės. Rėk kažkor cviekus, šriūbelius sosėpėlė, pokselius sokabintė, gruntvuogė pasėdjetė, ka vēskas būtom artėi pri ronkas.

Buočios anūkeliou vēskou apruodė, vuo tas,

ēšgėrdės suodnė skalėjont Sargi, noliekė tėisė pri anuo. Sargis, igėnės i vuobelī Runci, pliešuos, ka net žemēs ēš pu nagū i šuonus lek.

– No va, Runci, tėp tau ē rėk! Topiek dabar vuobelie. Vakar, ka nuoriejau tavi pagluostītė, pazurduotė, to mon ronka so nagās sobraižė, net kraus biega. Dabar papoulė Sargiou, – Pranielis noskaitė Runciou pamuoksla, vuo paskiau pasėšaukė Sargi:

– Ėkiau nomėi. Pagondėnuov Runci ē ožteks. Lai dabar sau top kontėns vuobelie. Kažėn kāp ons vēns pats ēš anuos ēšlėps?

Tumet anodo abodo so Sargio viel noėjė pri meistarnės. „Buočiaus vēdou nier. Gerā! Apveiziesio vēskou truopnė,“ – pavuožuojė Pranielis, atėdarė doris, ontsėlėpa ont stalbinkės, apsėžvalgė ē sopilė mažūsius cviekelius pri dėdiesniu. Tou pati padarė ē su šriūbelės; lai būn vēsė kopėtelie, tėp anėms bus geriau. Paskiau valog savės Pranielis pradiejė kravuotė ē kūjātius, apcūgas, čėpkės... Tumet ēšgėrda, kāp anou baba šauk i truoba:

– Pranieli, parėk pri pėitu! Nosėplauk ronkas!

– Gerā! Gėrdo! Ne mažos juk! – borbteiejė sau pu nuosė.

Truobuo vēsė sosieda pri stala. Sied ē jied, tīlė, nečėpnuodamė. Pranielis, pėrmāsis pajiedės, pagluostė sava ēšsėšuvusi pėlvātī, nieka nesakės atsėkielė nu stala, noėjė pri luovas – bumpt ēr gol.

– Baba, ar nematė, kor paršielis nobiega? – išėjės i kėima žvalgėdamuos aplinkou paklausė buočios.

– Žėnau, žėnau, – Pranielis pašuoka ēš luovas ēr, prīš ēšėidams pro doris, atsėsoka i babūnėlė ēr ēštarė, – ožmėršau padiekavuotė ož pėitus. Baisė didilis diekou! Pėitā bova tėkros skanumielis – pėrštus galiejė apsėlaižītė.

Buočios, ka viel parsėrada i truoba, galva pakrapštė ēr ēštarė:

(Nukelta i 36 p.)